

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2011. gada 3. marts

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kūtris, tiesneses Vineta Muižniece un Kristīne Krūma,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Normana Karlsona (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) konstitucionālo sūdzību (pieteikums Nr. 21/2010),

k o n s t a t ē j a:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Maksātnespējas likuma pārejas noteikumu 7. punktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1., 91. un 106. pantam.

Apstrīdētā norma nosaka: „Administratoriem, kuriem sertifikāti izsniegti atbilstoši likuma “Par uzņēmumu un uzņēmēj sabiedrību maksātnespēju” 13. panta prasībām par ne mazāk kā triju gadu praktiskā darba pieredzi uzņēmumu vai uzņēmēj sabiedrību pārraudzības institūcijās un izpildinstitūcijās, bet kuriem nav augstākās izglītības tiesību zinātnē, šā likuma 13. panta pirmās daļas 2. punktā minētā prasība par augstāko izglītību tiesību zinātnē piemērojama no 2017. gada 1. janvāra. Administratoriem, kuriem sertifikāti izsniegti līdz 2010. gada 31. oktobrim, bet kuriem nav augstākās izglītības tiesību zinātnē, šā likuma 13. panta pirmās daļas 2. punktā minētā prasība par augstāko izglītību tiesību zinātnē piemērojama no 2017. gada 1. janvāra. Ja šā punkta pirmajā un otrajā teikumā minētais administrators nav

uzsācis studijas izglītības iestādē augstākās izglītības iegūšanai tiesību zinātnē, viņš līdz 2012. gada 1. janvārim uzsāk tās un iesniedz Administratoru asociācijai augstākās izglītības iestādes izsniegtu izziņu par studiju uzsākšanu. Šā punkta pirmajā un otrajā teikumā minētie administratori, kuri studē augstākās izglītības iestādē, piesakoties uz atkārtotu sertificēšanu, iesniedz Administratoru asociācijai augstākās izglītības iestādes izsniegtu izziņu par studiju sekmīgu turpināšanu. Ja administrators šā punkta trešajā teikumā noteiktajā termiņā nav uzsācis studijas augstākās izglītības iestādē vai, piesakoties atkārtotai sertificēšanai, nav iesniedzis izziņu par studiju sekmīgu turpināšanu, viņa sertifikāts atzīstams par spēkā esošu tajā norādītajā termiņā un šo administratoru atkārtoti nesertificē.”

2. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu prasījums izvērtēt likuma atbilstību Satversmei ir piekritīgs Satversmes tiesai.

3. Pieteikums iesniegts kā konstitucionālā sūdzība. Līdz ar to tam jāatbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

3.1. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punkts un 19.² panta pirmā daļa noteic, ka personai ir tiesības iesniegt pieteikumu (konstitucionālo sūdzību) tai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā. Saistībā ar šo kritēriju Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 1. punkts konstitucionālās sūdzības iesniedzējam uzliek pienākumu pamatot, ka ir aizskartas viņam Satversmē noteiktās pamattiesības. No minētā izriet nosacījums, ka persona var vērsties Satversmes tiesā tikai tādā gadījumā, kad pastāv tieša saikne starp šīs personas pamattiesību ierobežojumu un pieteikumā apstrīdēto tiesību normu.

Satversmes tiesa vairākkārt norādījusi, ka konstitucionālo sūdzību var iesniegt gadījumos, kad, pirmkārt, pamattiesību aizskārums ir tiešs, konkrēts, apstrīdētā norma aizskar Pieteikuma iesniedzēju pašu un, otrkārt, aizskar pieteikuma iesniegšanas brīdī, proti, tad, kad pamattiesību aizskārums jau pastāv (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2002. gada 20. maija spriedumu lietā Nr. 2002-01-03 un 2002. gada 11. novembra lēmumu par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2002-07-03*) vai arī pastāv apstākļu kopums, kas prasa, lai lieta tiktu izskatīta „šobrīd” (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2002. gada 22. februāra sprieduma lietā Nr. 2001-06-03 secinājumu daļas 2.4. punktu*).

Apstrīdētā norma nav piemērota Pieteikuma iesniedzējam, taču viņš pamatojis, ka tā tiks piemērota tuvākajā nākotnē. Proti, ja viņš līdz 2012. gada 1. janvārim nesāks studijas, lai iegūtu augstāko juridisko izglītību, viņš nevarēs saņemt atkārtotu sertifikāciju un turpināt darbu savā izvēlētajā profesijā.

No konstitucionālās sūdzības izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs ir maksātnespējas administrators. To apliecina arī sertifikāts Nr. 00338. Maksātnespējas likums paredz kārtību, kādā pagarināms sertifikāta termiņš. Lai pagarinātu minēto termiņu Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz dokumenti, kas apliecina arī to, ka ir uzsāktas studijas augstkolā juridiskās izglītības iegūšanai. Ja minētā apstrīdētās normas prasība netiks izpildīta, Pieteikuma iesniedzējam nebūs tiesību atjaunot sertifikātu un veikt maksātnespējas administratora darba pienākumus.

Kolēģija uzskata, ka jautājums par iespējamām izmaiņām maksātnespējas administratoru izglītības jomā izlemjams pašreiz, jo saskaņā ar apstrīdēto normu maksātnespējas administratoriem jau šogad jāstājas augskolā atbilstošas izglītības iegūšanai. Tātad uz Pieteikuma iesniedzēju apstrīdētā norma varētu attiekties jau tuvākajā nākotnē.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā.

3.2. Pieteikumā ir norādīts pieteikuma iesniedzējs un institūcija, kas izdevusi apstrīdēto aktu, ka arī sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts. Tāpat pieteikumā norādīts uz Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu un sniegts juridiskais pamatojums apstrīdētās normas iespējamai neatbilstībai Satversmes 1., 91. un 106. pantam.

3.3. No pieteikuma secināms, ka iespējas aizstāvēt Pieteikuma iesniedzēja pamattiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem nepastāv.

Pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. panta un 19.² panta prasībām.

4. Pieteikums nav iesniegts par prasījumu, kas būtu jau izspriests Satversmes tiesā.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt lietu „Par Maksātnespējas likuma pārejas noteikumu 7. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 91. un 106. pantam” pēc Normana Karlsona konstitucionālās sūdzības (pieteikums Nr. 21/2011).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – līdz 2011. gada 3. maijam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 1. kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kūtris